

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1116

гр. София, 25.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 100-ЕН СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и пети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АЛЕКСАНДРИНА ПЛ.
ДОНЧЕВА

като разгледа докладваното от АЛЕКСАНДРИНА ПЛ. ДОНЧЕВА Частно наказателно дело № 20241110203996 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 213, ал. 4 от НПК.

Инициирано е с жалба на К. З. Р. с вх. № 29001588 от 06.03.2024 г., срещу постановление от 28.12.2023 г. на прокурор при Софийска районна прокуратура (СРП), с което е постановен отказ да се образува досъдебно производство по материалите, съдържащи се в пр. пр. № 46944/2023 г. по описа на СРП, преписка № 513000-71544/2023 г. по описа на СДВР, потвърдено с постановление от 14.02.2024 г. на прокурор при Софийска градска прокуратура (СГП) от 29.12.2023 г.

Според жалбоподателя, атакуваното постановление е необосновано и неправилно и следва да се отмени, тъй като от събраните доказателства в преписката се установяват достатъчно данни за извършено престъпление от общ характер, а именно измама по чл. 209, ал. 1 от НК, осъществено от Екатерина Додова, в качеството на управител на туристическа агенция „Еуфория травел“ ЕООД. Сочи се, че въпреки наличието на непреодолима сила по смисъла на чл. 306 от ТЗ, „войната в Близкия изток – Израел – Палестина (Хамас) и влошено здравословно състояние на съпругата на жалбоподателя” са пречка за осъществяване на полет, т. е. това са форсмажорни обстоятелства, съставляващи пречка за осъществяване на полет до Израел. Същевременно жалбоподателят заплатил капаро за екскурзията в размер на сумата от 1255 лева, с оглед на което претендира, че спорът не е единствено гражданскоправен, а в случая са налице признаците на извършено

престъпление. В подкрепа се сочи, че въпреки предварителното уведомяване на управителя на туристическата агенция за невъзможността да се пътува на въпросната екскурзия на 18.10.2023 г., тя умишлено не възстановила внесената сума (капаро) от 1255 лева, с които действия е набавила имотна облага за управляваното от нея дружество, респ. е причинила вреда на жалбоподателя.

Софийски районен съд, като взе предвид подадената жалба и материалите по досъдебното производство, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е процесуално *допустима*, тъй като е насочена срещу подлежащо на съдебен контрол постановление на прокурор, подадена е от легитимирано за това лице и в законоустановения седемдневен срок (доколкото липсват доказателства относно датата на връчване на обжалваното постановление, срокът се зачита в полза на жалбоподателя).

Прокурорска преписка № 46944/2023 г. по описа на СРП е образувана по повод сигнал на К. З. Р., срещу Екатерина Огнянова Додова, в качеството на управител на „Еуфория травел” ЕООД с твърдение за извършено престъпление „измама”. По повод на така подадения сигнал от прокурор при СРП е извършена проверка по реда на ЗСВ, в резултат на която е формиран извод за това, че липсват достатъчно данни по смисъла на чл. 207 от НПК за извършено престъпление от общ характер, поради което с постановление от 28.12.2023 г. е постановен отказ за образуване на досъдебно производство. Този прокурорски акт е връчен на К. Р., който е упражнил правото си на жалба и е поставил въпроса за вниманието на СГП. С постановление от 14.02.2024 г. на прокурор при СГП, обжалваното постановление на прокурора при СРП е потвърдено поради идентичен извод за липса на задължителна предпоставка за образуване на досъдебно производство.

От материалите по преписката се установява, че на 09.08.2023 г. е сключен договор за туристически пакет и свързани туристически услуги с № 2113, между „Еуфория травел” ЕООД, ЕИК: 20696777, със седалище и адрес на управление: гр. София, с. Казичене, ул. „Мито Войнишки” № 19, в качеството на туроператор и Елисавета Асенова З.а – съпруга на жалбоподателя, по силата на който туроператорът се е задължил да организира самолетна екскурзия до Израел – обиколна програма, при

параметри, подробно писани в договора, която следвало да се проведе в периода 18.10.2023 – 21.10.2023 г. При подписване на договора страните постигнали съгласие съобразно чл. 9 от договора, че на 09.08.2023 г. от страна на потребителя на услугата се заплаща капаро в размер на 30 % от цялата сума, а именно 30 % от 2989 лева, т. е. сумата от 1255 лева, която била заплатена от Елисавета З.а. Същевременно в чл. 15, ал. 3 от договора било уговорено, че туроператорът не носи отговорност, не възмездява и не компенсира туристи, които са се отказали от консумация на отделни услуги или по свое желание са се отклонили от програмата и по тази причина са пропуснали едни или други услуги, като съгласно чл. 17, ал. 1 от договора, потребителят има право да прекрати договора за туристическия пакет по всяко време преди започване изпълнението на туристическия пакет. Установява се, че на 25.09.2023 г. от страна на дружеството е изпратена проформа фактура до Елисавета Асенова З.а с оглед заплащане на остатъка от сумата по договора, в отговор на което Елисавета Асенова З.а информирала, че няма да пътува и иска възстановяване на заплатеното капаро, като изтъкнала здравословни проблеми, за които не представила доказателства. Същевременно, от имейл кореспонденция се установява, че отказът от пътуване е мотивиран от страна на Елисавета З.а с оглед обстановката в Израел. Управителят на дружеството-туроператор информирал Елисавета Асенова З.а, че не е направила доброволна застраховка „отмяна на пътуване”, поради което заплатеното капаро не може да бъде възстановено, както и че съгласно договора тя дължи неустойка в размер на 60 % от цялата сума. Неустойка от страна на Асенова не била заплатена, а на 09.10.2023 г. договорът за туристически пакет е анулиран от страна на туроператора. На 10.10.2023 г. офиса на „Еуфория травел” ЕООД бил посетен от Елисавета Асенова – З.а и К. Р., който крещял и заплашвал управителя на дружеството, че „ще ги съди”, като изтъквал служебно положение в съдебната система. Това се случило в присъствието на Екатерина Додова и Антонина Велкова, които предупредили, че ще подадат сигнал в Национална система 112 към МВР, след което Р. и съпругата му напуснали офиса. По повод възникналия спор между управителя на дружеството-туроператор и Елисавета З.а се осъществила кореспонденция по имейл, в резултат на която спорът не бил разрешен, тъй като З.а настоявала за връщане на платеното капаро, а от страна на дружеството-туроператор са отказали да уважат претенцията,

позовавайки се на клаузите в сключения договор за туристически пакет и липса на застраховка „отказ от пътуване”.

При изводимата от материалите информация се формира извод, че в случая става въпрос за гражданскоправен спор във връзка с действието на договор за туристически пакет от 09.08.2023 г. Не се установяват данни за наличие на престъпление от общ характер, с оглед на което изводът на прокурора е обоснован и правилен.

На жалбоподателя следва да се обърне внимание, че престъплението „измама” по чл. 209, ал. 1 от НК от обективна страна представлява неправомерна дейност по *въвеждане и поддържане на заблуждение у физическо лице, чрез което се формира невярна представа за действителността, мотивираща го да извърши акт на имуществено разпореждане, с произтичащите от това имотни вреди*. Характеризиращи субективните измерения на престъплението са прекият умисъл на дееца и специалната цел - имотна облага. За да е налице измама по чл. 209, ал. 1 от НК при първата форма на изпълнително деяние, а именно *възбуждане на заблуждение* е необходимо деецът да създаде невярна представа за определени факти, която е несъответна на действителността и поради тази невярна представа, лицето в чието съзнание е формирана тя, предприеме действия на имуществено разпореждане, т. е. *невярната представа мотивира дадено лице да се разпoredи със свое или чуждо имущество*. Измамливите действия следва да са предприети с цел имотна облага за дееца или друго физическо или юридическо лице. Освен тази форма на изпълнително деяние, законът предвижда и осъществяване на престъплението чрез *поддържане на заблуждение*, т. е. поддържане на вече формирана или съществувала преди това невярна представа, при която форма на изпълнително деяние, деецът предприема действия, с които потвърждава формираната в съзнанието на дадено лице невярна представа относно съществуването и/или несъществуването на определени факти и обстоятелства. Тази форма на престъпната дейност също се осъществява с цел адресатът на измамата да извърши определено правно значимо действие, като извърши имуществено разпореждане (фактическо и/или юридическо) със свое или чуждо имущество. Специфична за престъплението е користната цел на дееца за придобиване от него или от друго лице на имотна облага, съответна на причинената в резултат на имуществено разпореждане от друго лице

имуществена вреда.

В конкретния случай липсват данни, въз основа на които да се приеме, че са осъществени действия по формиране на невярна представа относно обстоятелства от действителността и/или по поддържане на такава представа, във връзка с което жалбоподателят и/или съпругата му да са се разпоредили с парични средства в чужда полза. Не са налице, както обективните, така и субективните признаци на твърдяното от жалбоподателя престъпление „измама”, нито се установяват обстоятелства, които да са относими към друго по вид престъпление. Договорът за туристически пакет не е сключен от страна на туроператора с цел другата страна да се разпореди със свои средства в негова полза и без намерение за изпълнение на поетите задължения. Изпълнението на поетите от туроператора задължения по договора е осуетено от отказа на Елисавета З.а да пътува, поради което с оглед конкретна договорна клауза, оставащият срок до датата на екскурзията и липсата на застраховка покриваща риска „отказ от пътуване”, туроператорът е отказал възстановяване на даденото капаро.

В случая става въпрос за възникнал гражданскоправен спор, а не за засягане на защитени от наказателния закон обществени отношения. Ето защо жалбоподателят следва да има предвид, че може да инициира разрешаване на възникналия спор доброволно или по съдебен ред, чрез предявяване на съответна искова претенция по реда на ГПК.

По изложените мотиви съдът приема жалбата за неоснователна, с оглед на което атакуваното постановление следва да се потвърди. Ето защо, съдът,

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалба с вх. № 29001588 от 06.03.2024 г. на К. З. Р..

ПОТВЪРЖДАВА постановление от 28.12.2023 г. на прокурор при Софийска районна прокуратура (СРП), с което е постановен отказ да се образува досъдебно производство по материалите, съдържащи се в пр. пр. № 46944/2023 г. по описа на СРП, преписка № 513000-71544/2023 г. по описа на СДВР.

Определението е окончателно.

Препис от определението да се изпрати на К. З. Р. и на Софийска районна прокуратура.

Съдия при Софийски районен съд: _____